

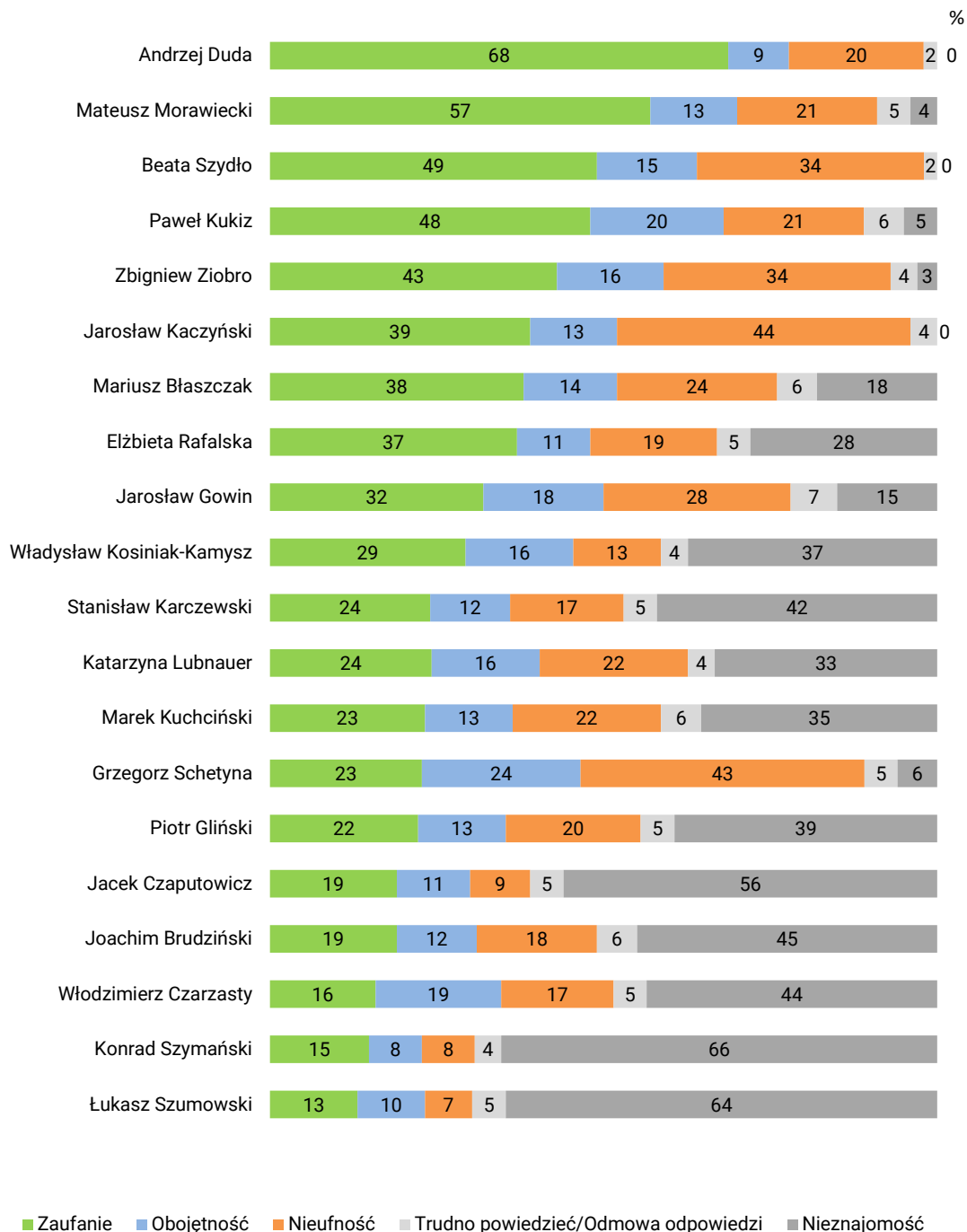
Zaufanie do polityków w lipcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w lipcu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (338) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 28 czerwca – 5 lipca 2018 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 - jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 - jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nieidentyfikujących poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych badanych, którzy je rozpoznają i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

W lipcu¹, tak jak dotychczas, niekwestionowanym liderem rankingu społecznego zaufania pozostaje prezydent Andrzej Duda. Ufa mu 68% ankietowanych, a więc niemal dokładnie tyle, ile miesiąc temu (spadek o 1 punkt procentowy). Co piąty badany wyraża nieufność w stosunku do głowy państwa (20%).

Drugie miejsce na liście najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków, z wynikiem takim samym jak w czerwcu, zajmuje premier Mateusz Morawiecki. Zaufanie do szefa rządu deklaruje 57% ankietowanych, a nieco ponad jedna piąta mu nie ufa (21%).

Na trzeciej pozycji rankingu lokuje się obecnie wicepremier do spraw społecznych Beata Szydło, która w tym miesiącu minimalnie wyprzedza w tej klasyfikacji Pawła Kukiza. Zaufanie do byłej premier deklaruje 49% ankietowanych, natomiast nieufność - nieco ponad jedna trzecia (34%). Z kolei zaufanie do lidera Kukiz'15 ma 48% respondentów, ale tylko co piąty wyraża w stosunku do niego nieufność (21%).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (338) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 28 czerwca – 5 lipca 2018 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tak jak miesiąc temu pierwszą piątkę polityków najczęściej spotykających się z zaufaniem ankietowanych zamyka minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro. Ufa mu – według uzyskanych deklaracji – ponad dwie piąte badanych (43%). Więcej niż co trzeci deklaruje nieufność (34%).

Na trochę niższym poziomie – niespełna dwóch piątych pozytywnych wskazań – kształtuje się obecnie zaufanie do prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, któremu ufa 39% ankietowanych. W notowaniach lidera rządzącej partii przeważają jednak negatywne noty – nieufność w stosunku do niego wyraża 44% respondentów. Zbliżony odsetek badanych deklaruje zaufanie do szefa MON Mariusza Błaszczaka (38% deklaracji zaufania i 24% nieufności) oraz do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej – najmniej znanej z tej trójki polityków, ale dobrze ocenianej przez identyfikujące ją osoby (37% deklaracji zaufania i 19% nieufności).

Pozostali uwzględnieni w badaniu politycy cieszą się mniejszym zaufaniem. W ich przypadku pozytywne noty nie osiągają jednej trzeciej wskazań.

Niespełna jedna trzecia badanych ma zaufanie do wicepremiera, szefa resortu nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina (32%), ale też niewiele mniejszy odsetek respondentów mu nie ufa (28%). Nieco mniej deklaracji zaufania zbiera lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (29%). Tradycyjnie już bilans ocen tego polityka jest wyraźnie dodatni – liderowi PSL, od lat zaliczającemu się do najmniej kontrowersyjnych przedstawicieli sceny politycznej, nie ufa 13% ankietowanych, a więc ponad dwukrotnie mniej, niż obdarza go zaufaniem.

Tylko niespełna jedna czwarta respondentów ma zaufanie do marszałków Sejmu i Senatu – Marka Kuchcińskiego i Stanisława Karczewskiego. Praktycznie tyle samo badanych ufa liderom dwóch głównych partii opozycyjnych – PO i Nowoczesnej, Grzegorzowi Schetynie i Katarzynie Lubnauer. Biorąc pod uwagę negatywne noty, z tej czwórki polityków stosunkowo najlepsze notowania ma u badanych marszałek Stanisław Karczewski, choć i w jego przypadku deklaracje zaufania są jedynie trochę częstsze niż wyrażana nieufność (odpowiednio 24% deklaracji zaufania i 17% nieufności). Zaufanie i nieufność praktycznie równoważą się w ocenach Marka Kuchcińskiego (23% deklaracji zaufania i 22% nieufności) oraz liderki Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer (odpowiednio 24% i 22% wskazań). Zdecydowanie najgorzej wypada ten bilans w przypadku Grzegorza Schetyny, w ocenach którego od wielu już miesięcy dominują negatywne noty. Według lipcowych deklaracji zaufanie do szefa PO ma 23% ankietowanych, nie ufa mu zaś 43% respondentów.

Nieco ponad jedna piąta ankietowanych ma zaufanie do również niejednoznacznie odbieranego ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego – 22% deklaracji zaufania i niewiele mniej (20%) deklaracji nieufności.

Jeszcze mniejszym zaufaniem cieszą się minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz oraz szef MSWiA Joachim Brudziński. Obaj ci politycy zaliczają się do stosunkowo mało znanych postaci sceny politycznej. W znacznie większym stopniu dotyczy to jednak szefa polskiej dyplomacji niż mającego wieloletni staż na scenie politycznej i należącego do grona prominentnych polityków PiS Joachima Brudzińskiego. Nazwisko Jacka Czaputowicza nic nie mówi ponad połowie badanych (56%). Wśród identyfikujących go osób szef polskiej dyplomacji ma jednak dobre opinie – zaufanie do niego deklaruje niespełna jedna piąta ogółu badanych (19%), nieufność wyraża tylko co jedenasty respondent (9%). Lepiej rozpoznawany, choć także niezbyt powszechnie, szef MSWiA (45% deklaracji nieznajomości) jest politykiem odbieranym bardziej kontrowersyjnie niż szef polskiej dyplomacji – niemal równie często budzi zaufanie (19%) co nieufność (18%).

Ostatnie miejsca w lipcowym rankingu zaufania przypadły politykom również mało lub bardzo mało znanym szerokiej publiczności. Do stosunkowo słabo rozpoznawanych, a jednocześnie budzących dość ambiwalentne odczucia wśród identyfikujących go osób, zalicza się lider SLD Włodzimierz Czarzasty. Nie zna go 44% ankietowanych, co szósty respondent deklaruje w stosunku do niego zaufanie (16%), a nieco więcej mu nie ufa (17%) albo ma doń stosunek obojętny (19%).

Z kolei bardzo mało znanym politykiem i, co za tym idzie, rzadko obdarzonym zaufaniem jest wiceminister spraw zagranicznych Konrad Szymański, którego nazwisko w tym miesiącu po raz pierwszy uwzględniliśmy na naszej liście, m.in. w związku z jego niedawnym wystąpieniem na forum unijnej Rady ds. Ogólnych. Polityka tego nie rozpoznaje dwie trzecie ankietowanych (66%). W wąskiej grupie identyfikujących go osób ma on jednak raczej dobre notowania. Zaufaniem obdarza go 15% respondentów, nie ufa mu zaś co dwunasty badany (8%).

Podobnie wyglądają rozpoznawalność i stosunek do szefa resortu zdrowia Łukasza Szumowskiego, który w tym miesiącu lokuje się na ostatniej pozycji naszego rankingu. Nie identyfikuje go prawie dwie trzecie ankietowanych (64%), zaufanie do niego deklaruje 13% respondentów, a o połowę mniej osób mu nie ufa (7%). Koniec czerwca i pierwsze dni lipca, przy coraz częściej pojawiającej się krytyce i zapowiedziach strajków pracowników służby zdrowia, nie były jednak korzystne dla szefa tego resortu. Wraz ze sporym wzrostem rozpoznawalności (z 30% na początku czerwca do 36% obecnie) ministrowi nieco przybyło przeciwników.

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	VII '18	zmiana od VI '18	VII '18	zmiana od VI '18		
	w procentach					
Andrzej Duda	68	-1	20	0	9	0
Mateusz Morawiecki	57	0	21	0	13	4
Beata Szydło	49	1	34	-1	15	0
Paweł Kukiz	48	-4	21	1	20	5
Zbigniew Ziobro	43	-2	34	0	16	3
Jarosław Kaczyński	39	-2	44	2	13	0
Mariusz Błaszczak	38	0	24	-2	14	18
Elżbieta Rafalska	37	-1	19	-2	11	28
Jarosław Gowin	32	0	28	0	18	15
Władysław Kosiniak-Kamysz	29	0	13	0	16	37
Stanisław Karczewski	24	-2	17	0	12	42
Katarzyna Lubnauer	24	2	22	-4	16	33
Marek Kuchciński	23	-2	22	1	13	35
Grzegorz Schetyna	23	3	43	-4	24	6
Piotr Gliński	22	-4	20	0	13	39
Jacek Czaputowicz	19	-2	9	1	11	56
Joachim Brudziński	19	0	18	-2	12	45
Włodzimierz Czarzasty	16	0	17	-1	19	44
Konrad Szymański	15	-	8	-	8	66
Łukasz Szumowski	13	0	7	3	10	64

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Listę polityków budzących największą nieufność Polaków niezmiennie otwierają liderzy dwóch najsilniejszych ugrupowań – prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz szef PO Grzegorz Schetyna (odpowiednio 44% i 43% deklaracji nieufności). Trzecie miejsce w tej negatywnej klasyfikacji *ex aequo* zajmują wicepremier Beata Szydło oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, którym nie ufa po 34% badanych. Sporą nieufność (28% takich deklaracji) od kilku miesięcy budzi też wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin.

Lipiec, pierwszy z wakacyjnych miesięcy, nie przyniósł większych zmian w dotychczasowych notowaniach polityków. Nieco lepsze niż w czerwcu okazały się jedynie oceny liderów głównych ugrupowań opozycyjnych – szefa PO Grzegorza Schetyny i przewodniczącej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer. Korzystne zmiany wyrażają się jednak nie tyle we wzroście zaufania do tych polityków (odpowiednio o 3 i o 2 punkty procentowe – różnice w granicach błędu pomiaru), ile w spadku nieufności (po 4 punkty).

Do nielicznych należą również w tym miesiącu politycy, którzy stracili w ocenie badanych. Trochę słabsze niż miesiąc temu okazały się m.in. notowania Pawła Kukiza (spadek zaufania o 4 punkty procentowe). Spośród przedstawicieli rządu niewielkie straty wizerunkowe odnotowali: minister kultury i dziedzictwa narodowego, wicepremier Piotr Gliński (spadek zaufania o 4 punkty) oraz szef resortu zdrowia Łukasz Szumowski, któremu nieco przybyło przeciwników (wzrost nieufności o 3 punkty).

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
M. Błaszczak	35	37	36	39	36	34	43	40	39	40	38	38	38
J. Brudziński	-	-	-	-	-	-	22	24	20	22	20	19	19
J. Czaputowicz	-	-	-	-	-	-	-	20	21	24	24	21	19
W. Czarzasty	17	15	14	13	15	14	15	16	15	17	18	16	16
A. Duda	60	71	74	74	69	74	73	72	69	70	68	69	68
P. Gliński	23	25	27	26	25	28	32	28	25	29	26	26	22
J. Gowin	36	34	39	37	37	34	39	38	30	33	33	32	32
J. Kaczyński	38	37	39	42	40	38	42	42	41	42	39	41	39
S. Karczewski	19	22	27	23	25	23	27	28	24	28	26	26	24
W. Kosiniak-Kamysz	32	28	33	28	31	31	32	31	30	30	31	29	29
M. Kuchciński	24	25	27	24	24	23	28	27	25	27	24	25	23
P. Kukiz	51	51	51	55	51	49	48	49	48	48	50	52	48
K. Lubnauer	23	-	24	20	25	29	27	24	26	25	23	22	24
M. Morawiecki	42	43	46	47	48	47	68	64	60	61	59	57	57
E. Rafalska	39	37	39	39	39	37	42	43	38	40	40	38	37
G. Schetyna	27	23	24	19	24	21	23	22	21	21	25	20	23
Ł. Szumowski	-	-	-	-	-	-	-	18	17	15	-	13	13
B. Szydło	55	56	57	58	56	56	61	58	52	49	46	48	49
K. Szymański	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Z. Ziobro	43	42	46	46	45	41	48	46	44	49	45	45	43

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
M. Błaszczak	31	31	31	27	30	31	28	25	27	25	28	26	24
J. Brudziński	-	-	-	-	-	-	18	17	19	17	20	20	18
J. Czaputowicz	-	-	-	-	-	-	-	5	7	6	10	8	9
W. Czarzasty	18	21	21	18	20	21	21	20	20	20	20	18	17
A. Duda	27	18	15	15	20	16	17	17	19	18	18	20	20
P. Gliński	23	18	19	17	20	21	18	17	22	19	22	20	20
J. Gowin	23	25	22	22	23	25	22	24	34	30	28	28	28
J. Kaczyński	44	50	49	44	48	49	43	45	42	41	44	42	44
S. Karczewski	15	15	15	13	15	18	15	15	17	15	18	17	17
W. Kosiniak-Kamysz	14	13	14	14	13	14	14	13	16	14	15	13	13
M. Kuchciński	23	25	23	20	22	22	19	17	21	20	25	21	22
P. Kukiz	24	20	21	20	22	22	23	23	24	21	20	20	21
K. Lubnauer	19	-	21	19	18	18	26	25	25	24	27	26	22
M. Morawiecki	16	17	16	13	15	15	11	13	19	17	20	21	21
E. Rafalska	14	16	14	12	13	13	9	10	11	12	22	21	19
G. Schetyna	42	51	49	49	46	48	50	48	51	46	44	47	43
Ł. Szumowski	-	-	-	-	-	-	-	3	3	4	-	4	7
B. Szydło	30	31	31	28	31	30	26	28	32	35	36	35	34
K. Szymański	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Z. Ziobro	35	40	37	33	37	39	34	34	35	33	36	34	34

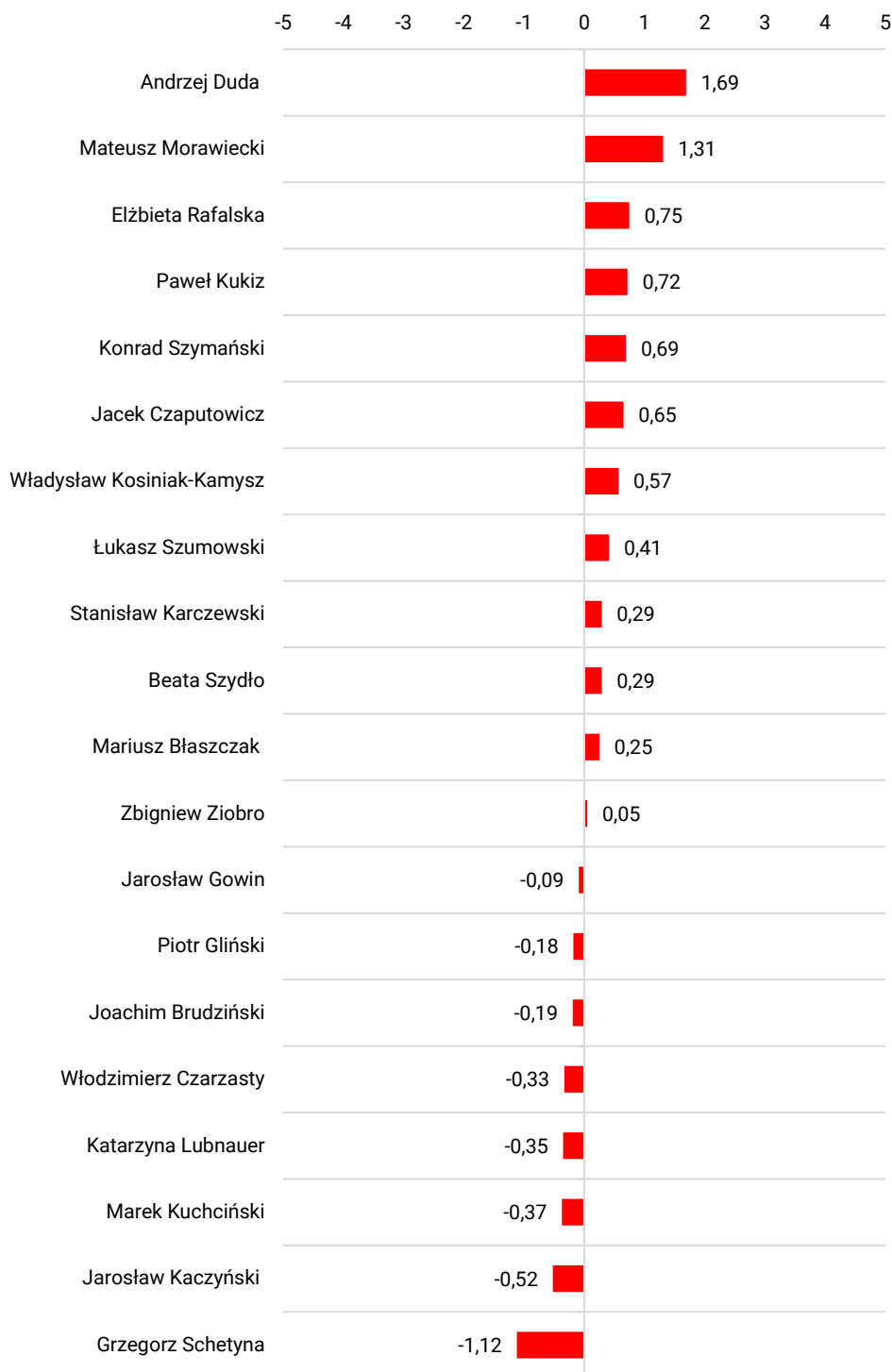
ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem (o czym świadczy wartość średniej ocen) niezmiennie pozostaje urzędujący prezydent (średnia wynosi 1,69 punktu). Na drugim miejscu pod względem korzystnego bilansu ocen, tak jak dotychczas, lokuje się premier Mateusz Morawiecki (1,31). Trzecie miejsce przypadło w tym miesiącu minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiecie Rafalskiej (0,75), która pod względem wartości średniej ocen minimalnie wyprzedza lepiej znanego i cieszącego się większym zaufaniem Pawła Kukiza (0,72 punktu). Wysoką średnią ocen, świadczącą o dużej przewadze pozytywnych nastawień, mają także – zaliczający się do bardzo mało znanych polityków – wiceminister MSZ Konrad Szymański i szef polskiej dyplomacji Jacek Czaputowicz (odpowiednio 0,69 i 0,65), a także lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (0,57). Mimo słabszych w tym miesiącu notowań nadal raczej pozytywnie wypada bilans ocen ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego (0,41). Dodatnią średnią ocen, świadczącą jednak o dość niewielkiej już tylko przewadze pozytywnych nastawień, uzyskali: marszałek Senatu Stanisław Karczewski, była premier Beata Szydło (po 0,29 punktu) oraz szef MON Mariusz Błaszczak (0,25).

Średnią bliską wartości środka skali (0), a więc wskazującą na niemal całkowite równoważenie się pozytywnych i negatywnych nastawień, mają w tym miesiącu szefowie współpracujących z PiS Solidarnej Polski i Porozumienia – prokurator generalny Zbigniew Ziobro oraz wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin (odpowiednio 0,05 i -0,09).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w lipcu 2018 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Nieufność przeważa nad zaufaniem, choć tylko w niewielkim stopniu, w społecznych ocenach wicepremiera, ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego oraz szefa MSWiA Joachima Brudzińskiego (średnie ocen wynoszą odpowiednio -0,18 i -0,19). Gorzej, z dość wyraźną już przewagą negatywnych ocen, bilans ten wypada w przypadku liderów ugrupowań opozycyjnych – szefa SLD Włodzimierza Czarzastego (-0,33) i liderki Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer (-0,35) oraz marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (-0,37). Dość niską średnią, wskazującą na sporą przewagę nieufności nad zaufaniem, ma prezes PiS Jarosław Kaczyński (-0,52). Mimo odnotowanej w tym miesiącu poprawy, nadal zdecydowanie najgorzej wypada jednak bilans ocen szefa PO Grzegorza Schetyny (średnia wynosi -1,12).

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	VI 2018	VII 2018	Różnica
Katarzyna Lubnauer	-0,66	-0,35	0,31 *
Grzegorz Schetyna	-1,36	-1,12	0,24
Włodzimierz Czarzasty	-0,40	-0,33	0,07
Joachim Brudziński	-0,21	-0,19	0,02
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,56	0,57	0,01
Stanisław Karczewski	0,30	0,29	-0,01
Elżbieta Rafalska	0,77	0,75	-0,02
Beata Szydło	0,31	0,29	-0,02
Mariusz Błaszczak	0,29	0,25	-0,04
Jarosław Gowin	-0,02	-0,09	-0,07
Mateusz Morawiecki	1,39	1,31	-0,08
Andrzej Duda	1,79	1,69	-0,10
Paweł Kukiz	0,87	0,72	-0,15
Piotr Gliński	0,01	-0,18	-0,19
Jacek Czaputowicz	0,88	0,65	-0,23
Zbigniew Ziobro	0,29	0,05	-0,24
Jarosław Kaczyński	-0,27	-0,52	-0,25
Marek Kuchciński	-0,12	-0,37	-0,25
Łukasz Szumowski	0,87	0,41	-0,46 *

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

Lipiec nie przyniósł większych zmian w ocenach polityków. Spośród nielicznych zmian odnotowanych na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności istotne statystycznie okazały się jedynie: niewielka poprawa notowań szefowej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer (wzrost średniej o 0,31 punktu) oraz pogorszenie ocen ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego, w przypadku którego stosunkowo nieduży wzrost krytycyzmu dość znacznie zaważył na jego dotychczasowym wizerunku (spadek średniej o 0,46 punktu).

Na przełomie czerwca i lipca pierwsze miejsca na liście polityków najczęściej obdarzanych przez Polaków zaufaniem zajmowali przedstawiciele obozu rządzącego – prezydent Andrzej Duda, premier Mateusz Morawiecki, była premier Beata Szydło, a spośród przedstawicieli opozycji – Paweł Kukiz.

Tak jak w ubiegłych miesiącach, największą nieufność badanych budzą liderzy obu najsilniejszych partii politycznych – prezes PiS Jarosław Kaczyński i szef PO Grzegorz Schetyna. Sporo deklaracji nieufności zbierają także była premier, a obecnie wicepremier do spraw społecznych Beata Szydło oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro.

Początek wakacji nie przyniósł większych zmian w rankingu społecznego zaufania do polityków. Nieco lepsze niż miesiąc temu okazały się jedynie notowania liderów głównych ugrupowań opozycyjnych – przewodniczącej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer oraz szefa PO Grzegorza Schetyny. Natomiast minimalnie stracił w opinii badanych szef resortu zdrowia Łukasz Szumowski, zmalało trochę zaufanie do szefa resortu kultury i dziedzictwa narodowego, wicepremiera Piotra Glińskiego, a także do Pawła Kukiza.

Opracowała

Agnieszka Cybulska